

Ledelsesvurdering 3. tertial 2023

Det vises til ledelsesvurdering for budsjett 2024 og langtidsprognose 2025-2028 datert 15.12.2023. Det er ikke vesentlige endringer siden desember, men vi vil gjenta noen sentrale vurderinger knyttet til museets økonomiske utvikling.

1. Vurdering av økonomisk utvikling

Økonomisk utvikling i 2023 forløp i hovedsak i henhold til budsjett og plan. KHM hadde gjennom flere år et akkumulerende mindreforbruk, håndtert i tett dialog med universitetsledelsen med sikte på langsiktige investeringer. Overført mindreforbruk fra 2022 til 2023 var 57,94 mill. kr. Avviket skyldtes i hovedsak tidsforskyvninger på investeringer og prosjekter. Museumsledelsen presenterte planlagt disponering av mindreforbruket ved oversending av budsjett 2023 og prognose 2024-2027, jfr. Ledelsesvurderinger datert 15.12.2022 og 25.01.2023. Disponeringen ble gjennomført i henhold til budsjett i 2023 og museet endte opp med et isolert merforbruk på 20,8 mill. kr. Resterende del av mindreforbruket, disponeres i henhold til ovenfor nevnte plan og isolert er det budsjettert med et overforbruk på 28,66 mill. kr. i 2024.

Kulturhistorisk museum har levert en langtidsprognose 2025-2028 som viser et akkumulert merforbruk på ca. 25 mill. kr. ved periodens utløp. Det må påpekes at det hefter usikkerhet ved beløpets størrelse. Dette følger av flere uavklarte forhold ved museets virksomhet og økonomiske situasjon i årene som kommer. I hovedsak er dette forhold som følger av stengingen av Vikingskipshuset og byggingen av nytt Vikingtidsmuseum. Overtakelse og åpning av nytt museum er forsinket og fortsatt uavklart. Det planlegges for åpning sommeren 2027, men dette er høyst usikkert. Museumsledelsen la derfor vekt på å redegjøre for de premisser eller forutsetninger som ble lagt til grunn for budsjett 2024 og langtidsplan 2025-2028 i ledelsesvurderingen datert 15.12.2023. Vi finner det hensiktsmessig å gjenta hovedpunktene i foreliggende vurdering.

1. Kompensasjon for inntektsbortfall for stengt museum på Bygdøy på kr. 44,1 mill. kr. pr. år videreføres frem til museet åpner. Museumsledelsen ber om at det fremmes en sak til universitetsstyret i 2025 om økte bevilgninger til VTM, da endelig åpningstidspunkt for nytt museum forhåpentligvis foreligger innen den tid. Foreliggende vedtak i UiO-styret løper til og med 2026.
2. KHM legger til grunn en kostnadsnøytral overtakelse av det nye museumsbygget når det gjelder internhusleie, i tråd med tidligere forutsetninger og praksis ved UiO. Helt konkret innebærer dette en fast økning av tildelingen tilsvarende økt internhusleie.
3. KHM planlegger for at driften av Vikingtidsmuseet med tilhørende oppbemanning vil kunne finansieres gjennom billett- og butikkinntekter.
4. KHM forutsetter å kunne nedskrive påløpt merforbruk knyttet til bemanning av det nye museet gjennom inntekter fra det nye museet etter at dette er åpnet (2028-2030). Midlene må hentes fra driftsbudsjettet og vil innebære at det ikke kan produseres nye særutstillinger de første driftsårene.
5. KHM har lagt inn en stillingsvekst i 2027 tilsvarende 15 mill. kr. Dette representerer et minimum av den bemanningen vi kommer til å måtte ha på plass frem mot åpning av nytt museum. Vi har plassert kostnadene i 2027, men trolig vil stillingsveksten måtte fordeles over flere år. KHM starter utredning av drift inkludert organisering, bemanning og finansiering av det nye museet i 2024. Følgelig er ikke dette innlemmet i foreliggende langtidsplan.

KHMs VTM-utstillingsprosjekt får økte kostnader som følge av forsinket fremdrift i byggeprosjektet. Museumsledelsen ber om økt bevilgning til prosjektet på om lag 14 mill. kr., for å dekke lønnsutgifter for prosjektansatte. Kostnadene vil påløpe i 2026 og 2027.

Flyttingen av samlingene fra Historisk museum til Økern er kraftig forsinket, men dette prosjektet må fullføres av hensyn til samlingenes sikkerhet. Museumsledelsen ber om en bevilgning på 7 mill. kr. til Flytteprosjektet i 2025.

Museumsledelsen håper den gode dialogen med universitetsledelsen om virksomhetsstyring og økonomisk utvikling vil fortsette i 2024. Vi ber om tilbakemelding på anførte premisser og forutsetninger slik at eventuelle uklarheter kan utdypes og tydeliggjøres. Foreliggende langtidsprognose viser risikoen ved museets økonomiske profil. De senere års erfaringer med koronapandemien og stengingen av Vikingskipsmuseet har med all tydelighet vist hvor sårbar museets økonomi er ovenfor uforutsette hendelser. De siste årenes kriser har også forsterket behovet for en tydeligere dialog med universitetsledelsen om forutsigbare grep for å håndtere krisene.

Dato: 24.01.2024

Håkon Glørstad

Museumsdirektør

Karl Kallhovd

assisterende museumsdirektør